

Schröder geeft Bild de bons

Bondskanselier weigert nog te praten met boulevardkrant

Achtergrond - 17 maart 2004

(17 maart 2004) Bondskanselier Gerhard Schröder (SPD) wil de Duitse boulevardkrant [Bild](#) geen interviews meer geven. Dit is nieuws, maar zeker niet nieuw in Duitsland. Er zijn eerder regeringsleiders geweest die weigerden contacten te onderhouden met onwelgevallige media. Zo heeft de vroegere bondskanselier Helmut Kohl principieel niet met het opinietijdschrift *Spiegel* gesproken. Dat werd destijds evenwel, licht meesmuilend, afgedaan als een gebrek van de kanselier. Deze had, eigenwijs en autoritair, sowieso vaak de neiging problemen gewoonweg *auszusitzen*, oftewel zijn zin door te drijven. Rondom [Schröder](#) heerst nu daarentegen grote opwinding. Hoe komt een kanselier ertoe de *Bild* in alle openbaarheid te verwijten een anti-campagne tegen de bondsregering te voeren?

Bondskanselier weigert nog te praten met boulevardkrant

Schröder heeft de *Bild* met zijn uitlatingen een enorme dienst bewezen. Zoveel staat inmiddels wel vast. Dagenlang kon de boulevardkrant rekenen op gratis publiciteit. Het feit dat Schröder de *Bild* boycot, bevestigt al welke invloed uitgaat van het massablad. Media van geringere betekenis zouden gewoonweg genegeerd worden. Bovendien protesteerden andere hoofdredacteurs tegen deze vorm van interne censuur en de vereniging voor parlementaire verslaggevers klaagde hierover bij de perswoordvoerder van de kanselier - voldoende aanleiding voor de media om uitgebreid over het voorval te berichten. Zoveel publiciteit had de marketingafdeling van *Bild* niet beter kunnen organiseren. De kanselier is in zekere zin hun beste werknemer.

Deze onbedoelde reclame voor het blad was te verwachten. Wat dreef de kanselier er daarom toe *Bild* te boycotten? Wanneer het er in de politiek irrationeel aan toe gaat, lijkt er zich altijd een analogie met het privé-leven af te tekenen. In de media luidt de gangbare analyse daarom dat Schröder op een abrupte manier zijn 'liefdesrelatie' met *Bild* beëindigd heeft. En inderdaad bestonden er ooit nauwe persoonlijke banden met het blad: Schröders vrouw Doris heeft er als verslaggeefster gewerkt en ook zijn perswoordvoerder Béla Anda was

eerder bij *Bild* in dienst. Beroemd werd Schröders uitspraak, dat hij om te regeren slechts leunde op "Bild, BamS und die Glotze", doelend op de boulevardkranten Bild en [Bild am Sonntag](#) en de televisie. Daarbij bleef onduidelijk of dit mooie citaat wel ooit in deze vorm uitgesproken is of puur hoort bij een geslaagde fluistercampagne. Maar het staat buiten kijf dat Schröder lange tijd bekend stond als [media-kanselier](#), die het contact met de pers actief opzocht. In zijn eerste jaar als kanselier gaf hij al evenveel persconferenties als zijn voorganger Kohl in zestien jaar.

Liefde bekoeld

De verhouding met de *Bild* is al lang niet meer zo hartstochtelijk, maar bekoeld omdat de regering het blad voortdurend ervan verdenkt een anti-campagne te voeren. Aanleiding voor een eerste confrontatie was dat *Bild* begin 2001 een [gemanipuleerde foto](#) plaatste, waarop minister van Milieu Jürgen Trittin te zien was als geweldpleger tijdens een demonstratie. De ruzie bereikte vervolgens een hoogtepunt toen *Bild* kort voor de Bondsdagverkiezingen van 2002 uitvoerig verslag deed van de ['Miles & More-affaire'](#). Met name politici van de Groenen en de SPD werden ervan beschuldigd *airmiles*, die ze tijdens dienstvluchten gespaard hadden, te gebruiken voor vakantieisjes. De toenmalige secretaris-generaal van de SPD Müntefering diende zelfs een aanklacht in wegens misbruik van gegevens, die hij echter korte tijd later weer introk. Afgelopen november kopte *Bild* "Ik ben het zat, kanselier" en in januari moest minister van Volksgezondheid Ulla Schmidt het ontgelden met de kop "Minister, u maakt ons ziek". Kort daarop werden er gaten in het pensioenstelsel ontdekt, die geheel niet bleken te bestaan. Wat Schröder onlangs zo boos heeft gemaakt, is in het licht van het voorafgaande eigenlijk vrij onschuldig. *Bild* vroeg zich schijnheilig af "Hoe houdt de kanseliersvrouw het toch uit?"

Maar Schröder is een wispelturige politicus. Soms heeft hij gewoonweg geen zin meer in querulanten, in zijn eigen partij danwel bij de *Bild*. En dan zegt hij ["Basta!"](#). In werkelijkheid heeft hij dit woord slechts één keer gebruikt, op een vakbondsbijeenkomst in 2000. Deze woede-uitbarsting was alleen zo treffend, dat het telkens weer gebruikt is om een kanselier neer te zetten, die intern al acht keer met zijn aftreden bedreigd heeft. Maar deze keer heeft Schröder voor de afwisseling niet "Basta" tegen zijn getrouwen gezegd, maar tegen Bild.

Pakkende koppen

Het zal *Bild* niet afschrikken, de krant zal verder campagne voeren. Ze moet wel. Het blad heeft geen abonnees en wordt alleen bij de kiosk verkocht. Iedere dag opnieuw moet ze voor haar klanten vechten. Zonder pakkende kop blijft de krant

liggen - zodoende worden ook de meer schreeuwerige koppen niet geschuwd, wanneer het zo uitkomt. Bovendien is de oplage aan het dalen. Intussen schommelt *Bild* rond de magische grens van 4 miljoen exemplaren.

Voor hoofdredacteur Kai Diekmann betekent het dat er geknokt moet worden en Schröder is daarvan niet het enige slachtoffer. Onlangs beklagde zich bijvoorbeeld de regisseur van 'Gegen die Wand', de winnende film op de Berlinale, dat *Bild* over de hoofdrolspeelster dagen achtereen alleen maar berichtte dat zij ook ooit in pornofilms heeft meegespeeld. Regisseur [Fatih Akin](#) reageerde net als de kanselier: *Bild* mocht er bij de première in Hamburg niet bij zijn.

De *Bild*-campagnes zijn echter niet geheel willekeurig; ze treffen velen, maar niet iedereen. Het blad laat duidelijk merken dat het een voorkeur heeft voor een conservatieve regering. Zo verscheen tijdens de verkiezingsstrijd van 2002 na een televisiedebat de kop 'Stoiber winnaar'. Representatieve opinieonderzoeken toonden echter overduidelijk aan dat de bevolking juist kanselier Schröder beter vond dan zijn Beierse CSU-uitdager.

Helpt dan een boycot? Media-expert [Peter Glotz](#), partijcoryfee en tegenwoordig mediaprofessor in St. Gallen, merkte in de *Tageszeitung* laconiek op dat alleen de CDU-oppositie hier voordeel van ondervindt: "Het leidt er enkel toe, dat Angela Merkel meer interviews krijgt."

Uit het Duits vertaald door Andries Kok.

Ulrike Hermann is journaliste bij de *Tageszeitung*. In het kader van het Journalistenstipendium Duitsland-Nederland werkt zij momenteel bij Het Parool.

Frankfurter Allgemeine Zeitung

[Geordnete Verhältnisse](#)

Süddeutsche Zeitung

[Eine verlorene Liebe](#)

Der Spiegel

["Bild"-Boycott: FDP zitiert Schröders Sprecher vor Ausschuss](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2252/schroder-geeft-bild-de-bons>